

PATVIRTINTA

Vilniaus lopšelio-darželio „Vėtrungė“ direktoriaus

2025 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. V-54

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „VĖTRUNGĖ“ BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus lopšelio-darželio „Vėtrungė“ (toliau – Įstaiga) bendruomenės etikos kodeksas (toliau – BEK) – tai dokumentas, kuriame skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi bendruomenės nariai.

2. BEK paskirtis – padėti Įstaigos bendruomenei suprasti etinio elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime bei padėti jas spręsti.

3. BEK papildo bendruomenės teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Žmogaus teisių chartijoje, Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, Lietuvos Respublikos įstatymuose, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Įstaigos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir Lietuvos Respublikos kituose norminiuose aktuose.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių visuma.

5. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

6. Mokytojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

7. Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

8. Etikos problema – netinkamai neatsakingai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

9. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

10. Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

11. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

12. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

13. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

14. Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

15. Nepriekaištinga reputacija - asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

1) jis yra teistas už sunkų ir (ar) labai sunkų nusikaltimą, neatsižvelgiant į tai, ar teistumas yra išnykęs, ar panaikintas, ar teistas už kitą tyčinį nusikaltimą, jeigu teistumas neišnykęs ar nepanaikintas;

2) jis buvo atleistas iš pareigų už tarnybinį nusižengimą ar iš darbo už darbo pareigų, ar darbo drausmės pažeidimą ir nuo atleidimo iš pareigų ar darbo nepraėjo treji metai;

3) piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis, narkotinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis;

4) jo elgesys ir veikla nėra suderinami su švietimo ir mokslo ministro patvirtinto Pedagogų etikos kodekso reikalavimais.

III SKYRIUS

BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

16. Kodekso paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas darbuotojų, ugdytinių ir jų tėvų tarpusavio santykiuose, išryškinti darbuotojo etikos požiūriu vengtiną elgesį.

17. Nustatant Lopšelio-darželio bendruomenės tarnybinio, profesinio bei visuomeninio elgesio taisykles siekti, kad atskiro mokytojo, personalo darbuotojo, ugdytinio veikla keltų asmens bei lopšelio-darželio garbę, būtų naudinga visuomenei ir valstybei.

18. Apsaugoti darbuotojus, ugdytinius nuo veiksmų, galinčių pakenkti asmens bei Lopšelio-darželio bendruomenės autoritetui.

19. Užtikrinti, kad visų Lopšelio-darželio bendruomenės narių tarpusavio santykiai būtų pagrįsti tolerancijos, pagarbos, atsakomybės ir solidarumo principais.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS KODEKSO PRINCIPAI IR REIKALAVIMAI

20. Bendruomenės narių santykiuose viešumas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių Lopšelio-darželio bendruomenės nario etikos principų.

21. Lopšelio-darželio bendruomenės nariai įsipareigoja aktyviai palaikyti Lopšelio-darželio siekius, garbingai atstovauti Lopšeli-darželį, etiškai elgtis, tinkamai reprezentuoti jo vardą Lietuvoje ir užsienyje.

22. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu.
23. Vadovautis skirtingų ličių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitokiai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.
24. Konfliktinėse situacijose išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.
25. Lopšelio-darželio administracija, pedagogai ir personalas turi būti atsakingi už sklandų Lopšelio-darželio darbą, savo veikloje vadovautis bendruomenės interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
26. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicija.

V SKYRIUS

PAGRINDINĖS ADMINISTRACIJOS ETIKOS NUOSTATOS

27. Lopšelio-darželio vadovas užtikrina priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą ir, jei reikia, pateikia priimamų motyvus.
28. Teikia reikiamą informaciją pavaldiems darbuotojams ar kitiems bendruomenės nariams (apie darbuotojų pareigas, teises, galimus padarinius ir k.t.).
29. Teisingai, tolygiai paskirsto darbą ar atskiras užduotis pavaldiniams.
30. Teisingai, išsamiai nagrinėja pavaldžių darbuotojų ar tėvų pasiūlymus, geba teisingai ir taktiškai atmesti neteisėtus prašymus.
31. Nesinaudoja asmeniniais tikslais Lopšelio-darželio nuosavybe ar materialiniais bei finansiniais resursais.
32. Naudoja suteiktas galias ginti bendruomenės interesus.

VI SKYRIUS

PAGRINDINĖS MOKYTOJŲ ETIKOS NUOSTATOS

33. Objektyviai, remiantis pagrįstais kriterijais, vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžia nepanaudotas galimybes, kolegiškai pataria ir padeda vieni kitiems.
34. Siekia aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domisi savo srities mokslo naujovėmis.
35. Puoselėja pagarbius santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis.
36. Objektyviai ir teisingai vertina ugdytinių žinias.
37. Supranta, jog akademinę etiką pažeidžia:
 - 37.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

37.2. mokytojo nepagarbus atsiliepimas apie kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

37.3. kai paviešinama ar viešai aptarinėja konfidenciali informacija apie kolegas, Lopšelių-darželį;

37.4. kai toleruojamas akademinis nesąžiningumas;

37.5. suteikiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojimą ar teikiant apdovanojimui, atliekant kolegos vertinimą, turi būti remiamasi tik dalykišku darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu aspektu;

37.6. atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

38. Supranta, jog akademinėi laisvei prieštarauja:

38.1. nepakantumas kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

38.2. teisės atsisakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

38.3. mokytojų ir ugdytinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas;

38.4. asmeninio pobūdžio informacijos iš mokytojų, ugdytinių grupių diskusijų naudojimas kaip mokymo ar tyrimo medžiagos.

39. Tausoja ir atsakingai naudoja lopšelio-darželio turtą, mokymo priemones, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir priimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

39.1. lopšelio-darželio materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

39.2. piktnaudžiavimas lopšelio-darželio ištekliais vykdant projektus;

39.3. lopšelio-darželio nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba aplaidumo.

VII SKYRIUS

PERSONALO DARBUOTOJŲ ETIKOS NUOSTATOS

40. Lopšelio-darželio personalas supranta, kad darbo etiką pažeidžia:

40.1. netaktiškas elgesys su kolegomis, mokytojais, ugdytiniais;

40.2. dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, eskaluojami smulkmeniški konfliktai ir intrigos;

40.3. nepagarbus atsiliepimas apie kolegos darbą ar asmenines savybes;

40.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėja konfidenciali informacija apie kolegas, įstaigą;

40.5. Pasinaudojimas pareigomis siekiant gauti neteisėtų pajamų sau ir kitiems asmenims arba dėl kitokių paskatų, kaip savivaliavimas;

41. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

42. Tausoti ir atsakingai naudoti lopšelio-darželio turtą, medžiaginius išteklius, vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir priimti įsipareigojimus.

VIII SKYRIUS PAGRINDINĖS UGDYTINIŲ, TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) ETIKOS NUOSTATOS

43. Aktyviai palaikyti Lopšelio-darželio siekius, garbingai atsiliepti, etiškai bei mandagiai elgtis Lopšelyje-darželyje, vykstančiuose renginiuose.

44. Būti nešališkiems ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo vertinant Lopšelio-darželio veiklą, mokytojų kompetencijas, administracijos darbą.

45. Nepakenkti Lopšelio-darželio reputacijai ir bendriems interesams vykdant bet kokią veiklą ir pagal galimybes prisidėti prie Lopšelio-darželio keliamų tikslų įgyvendinimo.

46. Būti tolerantiškiems nuomonėms ir įsitikimams, pagarbiai elgtis su Lopšelio-darželio bendruomenės nariais ir kitais asmenimis.

47. Skatinti palankią santykių atmosferą klasės tėvų (globėjų, rūpintojų) kolektyve, savitarpio, nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti, nedemonstruoti neigiamų emocijų.

IX SKYRIUS BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR PRIEŽIŪRA

48. Būtina BEK priėmimo sąlyga – vieš projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

49. BEK tvirtinamas direktoriaus įsakymu.

50. Priimtas BEK skelbiamas Įstaigos internetiniame puslapyje.

51. Įstaigos bendruomenė įsipareigoja gerbti BEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

52. BEK vykdymo priežiūra atlieka atstovavimo pagrindu sudaryta Etikos komisija (toliau – komisija), susidedanti iš 2 mokytojų, 3 kitų bendruomenės narių išrinktų Įstaigos tarybos posėdyje slaptu balsavimu.

53. Įstaigos vadovas privalo užtikrinti BEK reikalavimų laikymąsi.

54. Sankcijos už etikos pažeidimus atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemonės (pvz.: pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). BEK priežiūrą vykdančios Komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.

55. BEK negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms pedagoginėms vertybėms atvejų, todėl Komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio BEK nenumatytais atvejais, turi spręsti ar konkretus poelgis suderinamas su BEK pripažintomis pamatinėmis etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

56. BEK priimtas kaip bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

X SKYRIUS BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSO NUOSTATŲ PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

57. Gavus informacijos apie BEK nuostatų pažeidimą, Įstaigos vadovas kreipiasi į Komisiją, kuri turi išsamiai išanalizuoti situaciją ir siūlyti sprendimus.

58. Komisijos nutarimai priimami balsuojant.

59. Su komisijos sprendimais supažindinami darbuotojai, galimai pažeidę BEK nuostatus.

60. Už bendruomenės narių etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz.: pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.).

XI SKYRIUS KONFLIKTINIŲ SITUACIJŲ SPRENDIMO SEKA

61. Kilus tarpasmeniniam konfliktui tarp bendruomenės narių abi konflikte dalyvaujančios pusės turi teisę kreiptis į Įstaigos vadovą.

62. Vadovo paskirta Komisija per tris – penkias darbo dienas išanalizuoja konflikto priežastis bei aplinkybes ir priima sprendimą.

63. Su Komisijos sprendimu supažindinamos abi konflikte dalyvavusios pusės.

XII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

64. Darbuotojui pradėjus dirbti, pasirašius sutartį, vadovas supažindina su BEK.

65. BEK gali būti keičiamas darbuotojų iniciatyva ar pasikeitus Lietuvos Respublikos teisės aktams.
